

Verslag

(RA)2476

10 november 2022

Zevende monitoringverslag over de uitbreiding van de toepassing van de sociale tarieven elektriciteit en aardgas naar de begunstigden van de verhoogde tegemoetkoming

Artikel 21*bis*, § 1/1 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en artikel 15/11, § 1*bis*/1 van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
EXECUTIVE SUMMARY.....	3
INLEIDING	4
1. EVOLUTIE VAN HET AANTAL BESCHERMDE KLANTEN TEN GEVOLGE VAN DE UITBREIDING	5
2. REËLE NETTOKOST	6
2.1. Impact van de evolutie van het sociaal tarief en de referentieprijz	6
2.1.1. Periode 2021 (februari - december).....	6
2.1.2. Periode 2022	8
2.1.3. Periode 2023 (1 ^{ste} trimester)	9
2.2. Impact van de evolutie van de prijzen op de groothandelsmarkten	9
2.3. Algemeen overzicht 2021-2022-2023	11
3. VOORSCHOTTEN TOEGEKEND AAN DE ENERGIELEVERANCIERS VOOR DE PREFINANCIERING VAN DE KOST VAN DE MAATREGEL.....	11

EXECUTIVE SUMMARY

Dit verslag is het zevende monitoringverslag over de middelen die nodig zijn voor de uitbreiding van de sociale tarieven elektriciteit en aardgas naar de begunstigden van de verhoogde tegemoetkoming (BVT) voor de periode van 1 februari tot 31 december 2021. Het gaat ook over de kosten die voortkomen uit de verlenging van deze tarieven voor de BVT-klienten tussen 1 januari 2022 en 31 december 2022 alsook voor het 1ste trimester 2023.

Het koninklijk besluit van 28 oktober 2022 houdende de verlenging van de uitbreiding van de maximumprijzen voor de beschermde residentiële afnemers tot personen met een recht op verhoogde verzekeringstegemoetkoming tot 31 maart 2023 is immers verschenen in het Belgisch Staatsblad op 7 november 2022¹.

De vaststellingen opgenomen in de vorige verslagen² over de uitbreiding van de toepassing van de sociale tarieven elektriciteit en aardgas naar de begunstigden van de verhoogde tegemoetkoming worden in onderhavig verslag geüpdatet. Het verslag is bovendien gebaseerd op de vaststellingen van de nota's³ over het vastleggen van de sociale maximumprijzen en van de referentie-energiecomponenten voor elektriciteit en aardgas. Het houdt eveneens rekening met de aanpassingen in verband met de btw.

Dit verslag is gebaseerd op de gegevens van de voornaamste elektriciteits- en aardgasleveranciers maar ook op de gegevens van de FOD Economie. Deze gegevens geven aan dat de uitbreiding van de sociale tarieven naar BVT-klienten zou neerkomen op ongeveer een verdubbeling van het aantal beschermde klienten. Deze vermoedelijke evolutie bevestigt de voorspellingen van de CREG. Er zijn echter wel een aantal onbekende zaken rond het aantal klienten en het effectieve bedrag van de reële nettokost.

Het verslag analyseert enerzijds de evolutie van het aantal beschermde klienten als gevolg van de uitbreiding van het sociaal tarief naar BVT-klienten, wat een verdubbeling zou zijn. Het berekent anderzijds de bedragen van de reële nettokost als gevolg van deze uitbreiding.

Het vermoedelijke bedrag voor de uitbreiding van de sociale tarieven elektriciteit en aardgas naar BVT-klienten voor het jaar 2021 wordt geraamd op M€ 265 (M€ 110 voor elektriciteit en M€ 155 voor aardgas).

Het vermoedelijke bedrag voor de uitbreiding van de sociale tarieven elektriciteit en aardgas naar BVT-klienten voor het jaar 2022 wordt geraamd op M€ 1.081 (M€ 409 voor elektriciteit en M€ 672 voor aardgas).

Het totale vermoedelijke bedrag voor de uitbreiding van de sociale tarieven elektriciteit en aardgas naar de BVT-klienten voor het eerste trimester 2023 wordt geraamd op M€ 305 (M€ 93 voor elektriciteit en M€ 212 voor aardgas).

Het totale vermoedelijke bedrag voor de uitbreiding van de sociale tarieven elektriciteit en aardgas naar de BVT-klienten voor 2021, 2022 en het eerste trimester 2023 wordt bijgevolg geraamd op M€ 1.652 (M€ 612 voor elektriciteit en M€ 1.040 voor aardgas).

De CREG zal dit verslag elk trimester bijwerken zoals in de regelgeving is voorzien.

¹ <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2022/10/28/2022042374/staatsblad>

² Eerste monitoringverslag (RA)2238 van 7 mei 2021, tweede monitoringverslag (RA)2266 van 16 juli 2021, derde monitoringverslag (RA)2301 van 10 november 2021, vierde monitoringverslag (RA)2352 van 17 februari 2022, vijfde monitoringverslag (RA)2398 van 12 mei 2022 en zesde monitoringverslag (RA)2436 van 19 juli 2022.

³ Nota (Z)2292 van 1 oktober 2021, nota (Z)2329 van 13 januari 2022, nota (Z)2360 van 7 april 2022, nota (Z)2415 van 7 juli 2022 en nota (Z)2444 van 6 oktober 2022.

INLEIDING

De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) maakt dit verslag in het kader van artikel 21*bis*, § 1/1 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en artikel 15/11, § 1*bis*/1 van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen.

Deze artikelen werden ingevoegd door het koninklijk besluit van 28 januari 2021 tot aanvulling van de lijst beschermde residentiële afnemers bedoeld in artikel 15/10, § 2/2, 1ste lid van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen en van artikel 20, § 2/1, 1^e lid van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan (hierna: het koninklijk besluit van 28 januari 2021).

Het directiecomité van de CREG heeft onderhavige verslag goedgekeurd op 10 november 2022.

1. EVOLUTIE VAN HET AANTAL BESCHERMDE KLANTEN TEN GEVOLGE VAN DE UITBREIDING

1. De cijfers opgeleverd door de FOD Economie voor het 2de trimester 2022 tonen een stijging van 90 % tot 115 % van het aantal begunstigden van het sociaal tarief op federaal niveau in vergelijking met het 1^e trimester 2020.

Tabel 1 : evolutie van het totale aantal contracten en het aantal contracten met sociaal tarief

EAN	Totaal aantal contracten		Contracten met recht op sociaal tarief		Contracten met recht op sociaal tarief %	
	Aardgas	Elektriciteit	Aardgas	Elektriciteit	Aardgas	Elektriciteit
Q1 2020	3.072.345	5.142.369	322.248	522.152	10,5%	10,2%
Q2 2022	3.164.163	5.232.741	630.349	996.063	19,9%	19,0%
Delta Q1 2022 - Q1 2020			308.101	473.911		

Tabel 2: evolutie van het totale aantal gezinnen en van gezinnen die recht hebben op het sociaal tarief (een gezin kan over meerdere EAN's beschikken)

Gezin	Totaal aantal gezinnen	Gezinnen met recht op sociaal tarief	Gezinnen met recht op sociaal tarief (in %)
Q1 2020	4.977.049	424.943	8,5%
Q2 2022	5.078.033	913.729	18,0%
Delta Q2 2022 - Q1 2020		488.786	

Bron: FOD Economie

2. De gegevens met betrekking tot contracten met sociaal tarief betreffen enkel geautomatiseerde beschermde klanten, dit wil zeggen dat klanten die het sociaal tarief aan de hand van een papieren attest hebben verkregen hier niet in zijn opgenomen. Bovenvermelde cijfers kunnen dubbels bevatten (verhuizingen, leverancierswissels, ...).

3. Voor het 2de trimester 2022 leidt de uitbreiding van het sociaal tarief naar BVT-klanten ten opzichte van het 1^e trimester 2020 tot een respectieve toename van het aantal beschermde klanten van 308.101 voor aardgas en 473.911 voor elektriciteit ten opzichte van het 1^e trimester 2020. Dit komt neer op een stijging van meer dan 90 % van het aantal beschermde klanten. Dit gezegd zijnde, zal de stijging in werkelijkheid echter groter zijn omwille van de volgende redenen:

- i. een aantal klanten met een BVT-statuuut konden niet geautomatiseerd worden en zullen een papieren attest naar hun leverancier sturen om het sociaal tarief te kunnen genieten;
- ii. een aantal klanten met een BVT-statuuut omwille van een inkomen onder de plafonds bepaald door het RIZIV⁴ zullen een attest indienen om het sociaal tarief te verkrijgen;
- iii. een aantal klanten zullen ook het BVT-statuuut verkrijgen en dus ook het sociaal tarief in het 3de en 4de trimester 2022 en in het 1ste trimester 2023.

⁴ Zie <https://www.inami.fgov.be/nl/themas/kost-terugbetaling/financiele-toegankelijkheid/Paginas/verhoogde-tegemoetkoming-grensbedragen-inkomsten.aspx>.

4. Momenteel is het moeilijk om de definitieve stijging van het aantal beschermde klanten voor gans het jaar 2021 en 2022 te voorspellen, maar we mogen ons waarschijnlijk verwachten aan een stijging van 100 % omwille van de drie voormelde elementen. We mogen ons dan ook verwachten aan een totaal van ongeveer 645.000 klanten voor aardgas en 1.045.000 klanten voor elektriciteit. Er zitten echter dubbeltellingen in dit aantal.

5. De informatie verkregen van de leveranciers betreffende het aantal beschermde klanten op 31 december 2021 toont aan dat het aantal beschermde klanten ten opzichte van 31 december 2020 bijna is verdubbeld. Er zijn immers 916.904 beschermde residentiële klanten voor elektriciteit (tegenover 479.385 een jaar eerder) en 574.661 beschermde residentiële klanten voor aardgas (tegenover 296.449 een jaar eerder). Deze beschermde klanten bestaan voor 51 % uit klassieke beschermde klanten en voor 49 % uit beschermde BVT-klanten. Hierdoor kunnen de cijfers die de FOD Economie heeft meegedeeld worden bevestigd en kan worden uitgegaan van een verdubbeling van het aantal beschermde klanten.

2. REËLE NETTOKOST

2.1. Impact van de evolutie van het sociaal tarief en de referentieprijis

6. De reële nettokost wordt bepaald door het verschil te berekenen tussen het sociaal tarief enerzijds en de referentieprijis anderzijds. De referentieprijis is de som van de referentie-energiecomponent en de nettarieven.

7. Om het verschil te bepalen is het relevanter te kijken naar de volumes (eerder dan naar het aantal klanten), die eenduidige gegevens zijn, en dus een delta inclusief btw te gebruiken die wordt uitgedrukt in €/MWh te vermenigvuldigen met een volume uitgedrukt in MWh.

8. In 2019 kwam de delta elektriciteit overeen met € 81,7/MWh en de delta aardgas met € 21,1/MWh. In 2020 kwam de delta elektriciteit overeen met € 72,2/MWh en de delta aardgas met € 19,1/MWh.

2.1.1. Periode 2021 (februari - december)

9. Op basis van de analyses van de CREG die in functie van de noteringen voor het 4de trimester 2021 werden geüpdatet, bedraagt de delta elektriciteit 2021 € 87,3/MWh, terwijl de delta aardgas € 40,2/MWh bedraagt van januari tot en met december 2021 en € 45,2/MWh van februari tot en met december 2021⁵.

10. Het volume van de beschermde klanten elektriciteit bedroeg 1,4 TWh zowel in 2019 als in 2020. Het volume van de beschermde klanten aardgas bedroeg 4,2 TWh in 2019 en 4,1 TWh in 2020. De gegevens met betrekking tot het jaar 2021 zullen begin april 2022 beschikbaar zijn. De volumehypotheses die hierna worden opgenomen zijn gebaseerd op een jaarlijks verbruik van 1,4 TWh voor elektriciteit en 4,2 TWh voor aardgas.

11. Uit de voorgaande paragraaf blijkt dat het volume toegewezen aan beschermde klanten vrij stabiel blijft. De delta (reële nettokost) uitgedrukt in €/MWh kan daarentegen van jaar tot jaar verschillen naar gelang de bevrozing of plafonnering van de sociale tarieven en blijft sterk beïnvloed

⁵ De delta aardgas in €/Wh is verschillend als we de delta berekenen over het volledige jaar (van januari tot en met december 2021) of over de periode waarin de maatregel van toepassing was in 2021 (van februari tot en met december 2021) aangezien de maand januari 18,2 % van het jaarlijkse verbruik in MWh vertegenwoordigt. Dit verschil bestaat niet voor elektriciteit, waar het verbruikte volume in MWh weinig verschilt naargelang de maanden.

door de prijsevoluties op de groothandelsmarkten. De waarden weerhouden voor de delta 2021 zijn voor elektriciteit gebaseerd op een waarde van € 87,3/MWh en voor aardgas op een waarde van € 40,2/MWh van januari tot en met december 2021 en op een waarde van € 45,2/MWh van februari tot en met december 2021.

12. Voor de berekening van de delta van de reële nettokost elektriciteit werd het jaarlijkse verbruiksvolume van 1,4 TWh opgesplitst tussen de verschillende metertypes op basis van de gegevens die de leveranciers hebben verstrekt in hun dossiers voor vorderingen die bij de CREG werden ingediend, hetzij gemiddeld 43 % voor het enkelvoudig tarief en 57 % voor het tweevoudig uurtarief dag-nacht.

13. Rekening houdend met deze delta's van reële nettokosten en met ongewijzigde volumes voor klassieke beschermde klanten en volumes beperkt tot de periode van 1 februari 2021 tot 31 december 2021 voor beschermde BVT-klanten komen wij tot de volgende tabel:

Tabel 3: raming van de bedragen van de schuldvorderingen klassieke beschermde klanten en beschermde BVT-klanten voor 2021

	Elektriciteit		Aardgas	
Volume klassieke beschermde klanten (januari-december 2021)	MWh	1.400.000	MWh	4.200.000
Delta netto reële kost	EUR/MWh	87,3	EUR/MWh	40,2
Geschatte delta klassieke beschermde klanten in EUR	Beschermde niet-RVT	122.205.264	Beschermde niet-RVT	168.840.000
Volume RVT -beschermde klanten (februari-december 2021)	MWh	1.262.800	MWh	3.435.600
Delta netto reële kost	EUR/MWh	87,3	EUR/MWh	45,2
Geschatte delta beschermde klanten RVT in EUR	Beschermde RVT	110.229.148	Beschermde RVT	155.289.120

14. Voor de toewijzing van de volumes aan de beschermde BVT-klanten werd hetzelfde volume in aanmerking genomen als dat van klassieke beschermde klanten, maar beperkt tot 90,2 % (1 - 9,8 %) voor elektriciteit aangezien het elektriciteitsverbruik van de maand januari 9,8 % van het jaarverbruik van een residentiële elektriciteitsklant vertegenwoordigt, en beperkt tot 81,8 % (1 - 18,2 %) voor aardgas, aangezien het verbruik in januari 18,2 % van het jaarverbruik van een residentiële aardgasklant vertegenwoordigt (bron Synergrid).

15. De BVT-bedragen met betrekking tot 2021 werden eveneens op kwartaalbasis berekend. Dat geeft de volgende tabel:

Tabel 4: raming van de bedragen van de vorderingen beschermde BVT-klanten voor 2021

	Bedragen btw incl.		Totaal E&G
	Elektriciteit	Gas	
Q1 2021	14.992.224	19.159.123	34.151.347
Q2 2021	19.394.363	13.670.333	33.064.696
Q3 2021	23.590.931	13.200.882	36.791.813
Q4 2021	52.251.630	109.258.782	161.510.412
Total 2021	110.229.148	155.289.120	265.518.268

16. De geraamde bedragen die kunnen worden toegeschreven aan de beschermde BVT-klanten bedragen dus M€ 110 voor elektriciteit en M€ 155 voor aardgas, wat neerkomt op een totaal van M€ 265 voor 2021. Dit is een overschrijding van M€ 89 van het budget van M€ 176 dat de federale regering oorspronkelijk had voorzien.

17. Volgens de informatie verkregen van leveranciers wordt ongeveer 30 % van het bedrag van de schuldvordering voor beschermde BVT-klanten opgenomen in de vorderingen voor 2021 (ingediend in 2022)⁶. Ongeveer 70 % van het bedrag met betrekking tot beschermde BVT-klanten zal in de vorderingen van 2022 (die in 2023 moeten worden ingediend) worden opgenomen.

⁶ Het percentage dat kan worden toegeschreven aan de vordering van 2022 bedraagt ongeveer 25 % van de M€ 155 voor aardgas en ongeveer 30 % van de M€ 110 voor elektriciteit. Het percentage toe te schrijven aan de vordering voor 2023 zal dus ongeveer 75 % bedragen van de M€ 155 voor aardgas en ongeveer 70 % van de M€ 110 voor elektriciteit.

2.1.2. Periode 2022

2.1.2.1. 1ste semester 2022

18. Op basis van de analyses van de CREG bedraagt de delta elektriciteit S1 2022 € 277,2/MWh, terwijl de delta aardgas € 131,3/MWh bedraagt.

Tabel 5: raming van de bedragen van de vorderingen beschermde klanten BVT voor S1 2022

	Elektriciteit		Aardgas	
Volume beschermde klanten RVT (S1 2022)	MWh	708.258	MWh	2.450.695
Delta netto reële kost	EUR/MWh	277,2	EUR/MWh	131,3
Geschatte delta beschermde klanten RVT in EUR	Beschermde RVT	196.338.638	Beschermde RVT	321.741.602

19. Bij het toewijzen van volumes aan beschermde BVT-klanten werd rekening gehouden met een volume dat identiek is aan dat van de klassieke beschermde klanten en voor het 1^e semester 2022 beperkt tot 50,6 % voor elektriciteit en tot 58,3 % voor aardgas. Het verbruik van het eerste semester vormt iets meer dan de helft van het jaarverbruik van de residentiële klanten elektriciteit en ongeveer zes tienden van dat van residentiële klanten aardgas (bron: Synergrid).

20. De geraamde bedragen toe te schrijven aan de beschermde BVT-klanten zijn dus M€ 196,3 voor elektriciteit en M€ 321,7 voor aardgas, wat neerkomt op een totaal van M€ 518.

2.1.2.2. 3de trimester 2022

21. Op basis van de analyses van de CREG en de *futures* noteringen voor het 3de trimester 2022 bedraagt de delta elektriciteit S1 2022 € 174,1/MWh, terwijl de delta aardgas € 128,4/MWh bedraagt.

Tabel 6: raming van de bedragen van de schuldvorderingen beschermde klanten BVT voor Q3 2022

	Elektriciteit		Aardgas	
Volume beschermde klanten RVT Q3 2022	MWh	318.327	MWh	220.077
Delta netto reële kost	EUR/MWh	174,1	EUR/MWh	128,4
Geschatte delta beschermde klanten RVT in EUR	Beschermde RVT	55.410.197	Beschermde RVT	28.255.729

22. Bij het toewijzen van volumes aan beschermde BVT-klanten werd rekening gehouden met een volume dat identiek is aan dat van de klassieke beschermde klanten en voor het 3de trimester beperkt tot 22,7 % voor elektriciteit en tot 5,2 % voor aardgas. Het verbruik van het derde trimester vormt iets minder dan een kwart van het jaarverbruik van de residentiële klanten elektriciteit en slechts vijf procent van dat van residentiële klanten aardgas (bron: Synergrid).

23. De geraamde bedragen toe te schrijven aan de beschermde BVT-klanten zijn dus M€ 55,4 voor elektriciteit en M€ 28,3 voor aardgas, wat neerkomt op een totaal van M€ 83,7.

2.1.2.3. 4de trimester 2022

24. Op basis van de analyses van de CREG en de *futures* noteringen voor het 4de trimester 2022 ligt de delta elektriciteit Q4 2022 op € 421,3/MWh, terwijl de delta aardgas € 210,7/MWh bedraagt. Dit zijn de hoogste delta's tot nog toe.

Tabel 7: raming van de bedragen van de schuldvorderingen beschermde klanten BVT voor Q4 2022

	Elektriciteit		Aardgas	
Volume beschermde klanten RVT Q4 2022	MWh	373.415	MWh	1.529.228
Delta netto reële kost	EUR/MWh	421,3	EUR/MWh	210,7
Geschatte delta beschermde klanten RVT in EUR	Beschermde RVT	157.310.909	Beschermde RVT	322.198.813

25. Om volumes aan beschermde klanten BVT toe te kennen, werd er rekening gehouden met een volume identiek aan dat van de klassieke beschermde klanten en voor het 4de trimester beperkt tot 26,7 % voor elektriciteit en tot 36,4 % voor aardgas. Het verbruik van het 4de trimester bedraagt iets meer dan een kwart van het jaarverbruik van de residentiële klanten elektriciteit en iets meer dan een derde van het jaarverbruik van de residentiële klanten aardgas (bron: Synergrid).

26. De geraamde bedragen toe te wijzen aan de beschermde klanten BVT zijn M€ 157,3 voor elektriciteit en M€ 322,2 voor aardgas, wat neerkomt op een totaal van M€ 479,5 voor het 4de trimester 2022. Deze bedragen zijn gestegen ten opzichte van de bedragen opgenomen in het vorige verslag omwille van een hoger niveau van de elektriciteits- en gasnoteringen in de maand september 2022 dan voorzien. Het zijn de noteringen van die maand die de referentie-energiecomponenten bepalen die van toepassing zijn in het 4de trimester 2022.

27. Alle BVT-bedragen met betrekking tot 2022 worden eveneens op kwartaalbasis berekend. Dat geeft de volgende tabel:

Tabel 8: ramingen van de bedragen van de vorderingen van beschermde BVT-klanten voor 2022

	Bedragen btw incl.		
	Elektriciteit	Gas	Totaal E&G
Q1 2022	117.666.679	253.976.388	371.643.067
Q2 2022	78.671.959	67.765.215	146.437.174
Q3 2022	55.410.197	28.255.729	83.665.926
Q4 2022	157.310.909	322.198.813	479.509.722
Totaal 2022	409.059.744	672.196.144	1.081.255.888

2.1.3. Periode 2023 (1ste trimester)

28. Op basis van de analyses van de CREG ligt de delta elektriciteit Q1 2023 op € 241,3/MWh, terwijl de delta aardgas € 108,6/MWh bedraagt.

Tabel 9: raming van de bedragen van de vorderingen van beschermde BVT-klanten voor Q4 2022

	Elektriciteit		Aardgas	
Volume beschermde klanten <i>RVT Q1 2023</i>	MWh	384.569	MWh	1.957.520
Delta netto reële kost	EUR/MWh	241,3	EUR/MWh	108,6
Geschatte delta beschermde klanten RVT in EUR	Beschermde RVT	92.780.605	Beschermde RVT	212.615.715

29. Om volumes toe te kennen aan de beschermde BVT-klanten, werd er rekening gehouden met een volume identiek aan dat van de klassieke beschermde klanten en, voor het 1ste trimester, beperkt tot 27,5 % voor elektriciteit en tot 46,6 % voor aardgas. Het verbruik van het 4de trimester is iets meer dan een kwart van het jaarverbruik van de residentiële elektriciteitsklanten en bijna de helft voor aardgas (bron: Synergrid).

30. De geraamde bedragen toe te wijzen aan de beschermde BVT-klanten zijn dus M€ 92,8 voor elektriciteit en M€ 2125,6 voor aardgas, wat neerkomt op een totaal van M€ 305,4.

2.2. Impact van de evolutie van de prijzen op de groothandelsmarkten

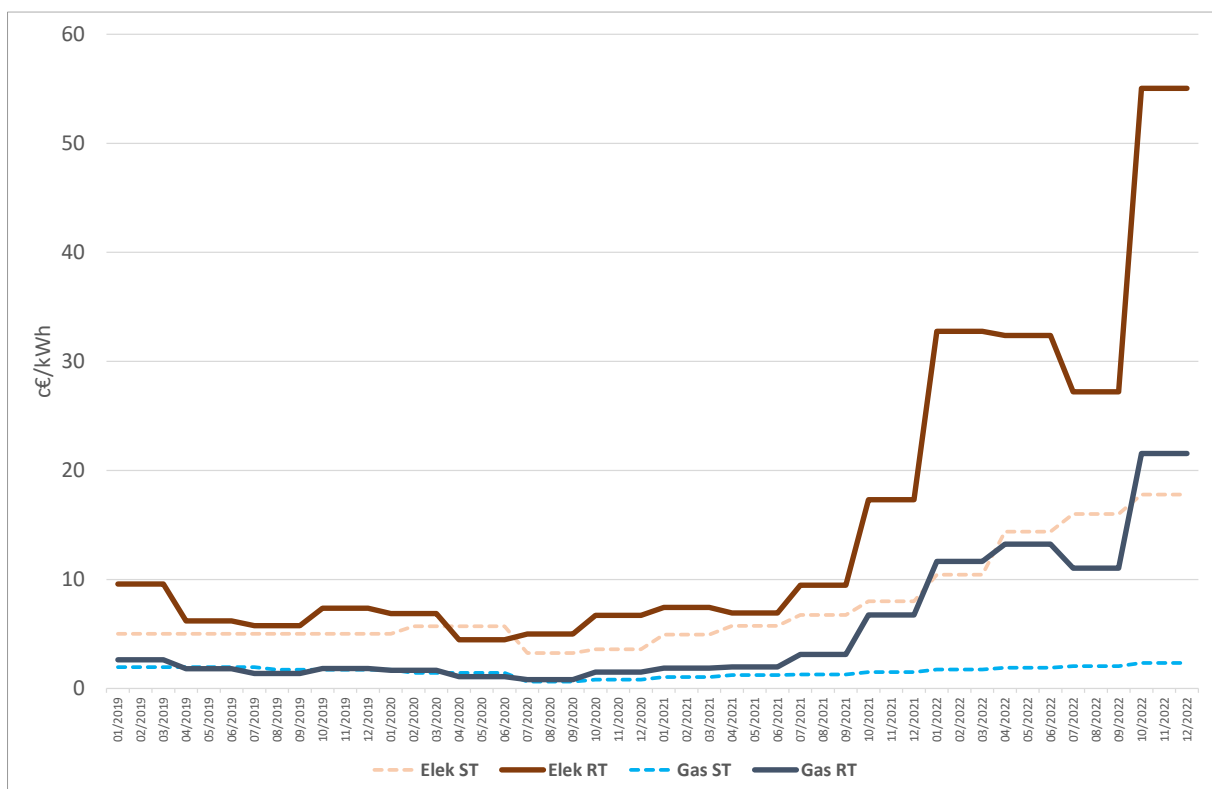
31. Sinds het 3de trimester 2021 zijn de prijzen op de groothandelsmarkten sterk gestegen, vooral sinds september 2021, en hebben zij zeer hoge niveaus bereikt. Voor het 4de trimester 2022 bedragen de ENDEX-energiecomponenten € 501/MWh tegenover € 45/MWh in het 2de trimester 2021). Voor datzelfde 4de trimester bedragen de TTF-gasnoteringen € 213/MWh tegenover € 17/MWh in het 2de trimester 2021.

32. In de nota's (Z)2292 van 1 oktober 2021, (Z)2329 van 13 januari 2022, (Z)2360 van 7 april 2022, (Z)2415 van 7 juli 2022 en (Z)2444 van 6 oktober 2022 heeft de CREG de berekeningen meegedeeld van de (geplafonneerde) sociale tarieven en de (niet-geplafonneerde) referentie-energiecomponenten die van toepassing zijn in het 4de trimester 2021, het 1^e trimester 2022, het 2de trimester 2022, het 3de trimester 2022 en het 4de trimester 2022. Zij wees er in die nota's op dat in geval van een sterke stijging van de prijzen op de groothandelsmarkten in combinatie met een plafonnering van de sociale tarieven, de delta die de reële nettokost weergeeft mechanisch toeneemt, hetgeen een opwaartse druk uitoefent op de staatsbegroting nodig voor de financiering van de maatregel tot uitbreiding van het sociaal tarief naar BVT-klanten.

33. De uitbreiding van het sociaal tarief naar de BVT-klanten in 2022 gebeurde in verschillende fases en er werd deels rekening gehouden met de stijgende impact via het addendum aan het advies (A)2393 van 30 juni 2022. De finale kost voor 2022 zal echter aanzienlijk hoger zijn dan voorzien. Het zal pertinent zijn om nog te voorzien in een aanvullende prefinanciering om het voor de leveranciers mogelijk te maken om het sociaal tarief aan deze BVT-klanten toe te kennen.

34. De volgende grafiek illustreert deze ontwikkeling. De lijnen met betrekking tot elektriciteit geven de ontwikkeling van de prijzen weer voor een enkelvoudige meter (enkelvoudig tarief). Voor aardgas is er één enkel tarief.

Grafiek 1: evolutie van de energiecomponent van de sociale tarieven en referentietarieven

2.3. Algemeen overzicht 2021-2022-2023

35. Zoals uit onderstaande overzichtstabel blijkt, zijn de gegevens van de CREG voor de raming van de kosten van de uitbreiding van het sociaal tarief naar de BVT-klienten:

- M€ 265,5 (M€ 110,2 voor elektriciteit en M€ 155,3 voor aardgas) voor het jaar 2021;
- M€ 1.081,3 (M€ 409,1 voor elektriciteit en M€ 672,2 voor aardgas) voor het jaar 2022;
- M€ 305,4 (M€ 92,8 voor elektriciteit en M€ 212,6 voor aardgas) voor het 1ste trimester 2023.

Het totale vermoedelijke bedrag voor de uitbreiding van de sociale tarieven elektriciteit en aardgas naar BVT-klienten voor de jaren 2021, 2022 en het 1ste trimester 2023 wordt bijgevolg geraamd op M€ 1.652,2 (M€ 612,1 voor elektriciteit en M€ 1.040,1 voor aardgas).

Tabel 10: raming van de bedragen van de schuldvorderingen beschermde klienten BVT voor 2021, 2022 en Q1 2023

€ btw incl.	Elektriciteit	Gas	Totaal E&G
2021	110.229.148	155.289.120	265.518.268
2022	409.059.744	672.196.144	1.081.255.888
Q1 2023	92.780.605	212.615.715	305.396.320
TOTAL 2021-Q1 2023	612.069.497	1.040.100.978	1.652.170.475

3. VOORSCHOTTEN TOEGEKEND AAN DE ENERGIELEVERANCIERS VOOR DE PREFINANCIERING VAN DE KOST VAN DE MAATREGEL

36. Om de kost van de uitbreiding van de sociale tarieven naar de BVT-klienten voor de energieleveranciers te prefinancieren, hebben de energieleveranciers meermaals voorschotten ontvangen op de terugbetaling van de vorderingen beschermde BVT-klienten. De betalingskalender van deze voorschotten is opgenomen in tabel 11 hieronder.

37. In overeenstemming met artikel 9 van voormeld koninklijk besluit van 28 januari 2021 hebben de leveranciers “bij wijze van voorschot op de in artikel 12 bedoelde terugbetaling met betrekking tot de levering van elektriciteit aan de beschermde residentiële afnemers” een globaal bedrag van M€ 49,6 ontvangen. In overeenstemming met artikel 6 van het koninklijk besluit van 28 januari 2021 hebben de leveranciers, op analoge wijze, een globaal bedrag van M€ 38,4 gekregen bij wijze van voorschot op de terugbetaling van de vorderingen beschermde klienten aardgas. Deze eerste schijf van prefinanciering voor een bedrag van M€ 88 werd betaald op 30 april 2021.

38. In overeenstemming met het koninklijk besluit van 15 december 2021⁷ hebben de leveranciers op 29 december 2021 een globaal bedrag van M€ 100 ontvangen, waarvan M€ 22 voor elektriciteit en M€ 78 voor aardgas, om de meerkost met betrekking tot de toekenning van het sociaal tarief aan de BVT-klienten voor het jaar 2021 te financieren.

⁷ [Koninklijk besluit van 15 december 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan](#)

39. Zoals vermeld in de instructies van de CREG met betrekking tot de vorderingen beschermde klanten elektriciteit en aardgas voor het facturatiejaar 2021⁸ moeten de voorschotten die in 2021 werden ontvangen, op grond van het koninklijk besluit van 28 januari 2021 en het koninklijk besluit van 15 december 2021 in het kader van de prefinanciering van de uitbreiding van de doelgroep van de begunstigen van het sociaal tarief naar de BVT klanten, afgetrokken worden van de BVT-vorderingen ingediend in 2022. In geval van een positief saldo, zal de CREG het nettobedrag betalen. In geval van een negatief saldo zal de leverancier in 2022 geen enkel bedrag moeten terugbetalen en zal het betreffende bedrag ingediend worden bij de vordering 2023. Op basis van de “BVT” vorderingen, ingediend door de energieleveranciers in 2022, blijkt dat de bedragen van de voorschotten ontvangen in 2021 (M€ 188) globaal gezien veel hoger waren dan de bedragen van de ingediende BVT vorderingen (M€ 68).

40. In overeenstemming met het koninklijk besluit van 28 februari 2022⁹ hebben de leveranciers op 5 april 2022 een globaal bedrag van M€ 207,9 ontvangen, waarvan M€ 58,4 voor elektriciteit en M€ 149,5 voor aardgas, voor de financiering van de kost met betrekking tot de toekenning van het sociaal tarief aan de BVT-klanten voor het 1ste trimester 2022.

41. In overeenstemming met het koninklijk besluit van 24 april 2022¹⁰ hebben de leveranciers op 4 juli 2022 een globaal bedrag van M€ 278,8 ontvangen, waarvan M€ 108,4 voor elektriciteit en M€ 170,4 voor aardgas, voor de financiering van de kost met betrekking tot de toekenning van het sociaal tarief aan de BVT-klanten voor het 2de trimester 2022.

42. De volgende tabel geeft een overzicht van de voorschotten die in deze context aan de leveranciers werden toegekend.

Tabel 11 : Bedragen (in M€) van de voorschotten die de leveranciers ontvingen ter financiering van de uitbreiding van het sociaal tarief naar BVT-klanten

Datum storting	2021		Q1 2022		Q2 2022	
	Elektriciteit	Gas	Elektriciteit	Gas	Elektriciteit	Gas
april 2021	49,6	38,4				
december 2021	22	78				
april 2022			58,4	149,5		
juli 2022					108,4	170,4
TOTAAL	71,6	116,4	58,4	149,5	108,4	170,4
Totaal ontvangen door de energieleveranciers (in M€)	674,7					

43. In haar advies (A)2393 gaat de CREG bovendien akkoord met de betaling van een tweede schijf van M€ 88, waarvan M€ 49,6 voor elektriciteit en M€ 38,4 voor aardgas, aan de leveranciers als aanvullende financiering voor de financiering van de maatregel toegepast in 2021. In voormeld advies heeft zij aanbevolen dat de aanvullende voorschotten worden betaald aan de leveranciers voor het dekken van de kost van de maatregel tot uitbreiding van het sociaal tarief naar het 2de (aanvullen), 3de en 4de trimester 2022 voor een totaalbedrag van M€ 428,2, waarvan M€ 184,8 voor elektriciteit en M€ 243,4 voor aardgas.

⁸ Zie <https://www.creg.be/sites/default/files/assets/Forms/Social/Instructies2021.pdf>

⁹ [Koninklijk besluit van 28 februari 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan, het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan](#)

¹⁰ [Koninklijk besluit van 24 april 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan](#)

44. In overeenstemming met het koninklijk besluit van 18 september 2022¹¹ zullen de leveranciers de volgende voorschotten ontvangen, voor een totaal van M€ 428,1:

- een tweede schijf van M€ 88 voor de aanvullende financiering van de maatregel in 2021;
- een bedrag van M€ 155,1 voor Q3 2022,
- een bedrag van M€ 185 voor Q4 2022.

Deze voorschotten zouden tegen het einde van het jaar 2022 aan de leveranciers moeten worden betaald.

45. Wij vestigen de aandacht op het feit dat de bedragen van M€ 155,1 + M€ 185 = M€ 340,1 voor Q3 en Q4 2022 lager zijn dan de bedragen die de CREG heeft geraamd (M€ 428) in het [addendum aan haar advies \(A\)2393 van 30 juni 2022](#). Bijgevolg, zoals hoger vermeld, zal het pertinent zijn om nog te voorzien in een aanvullende prefinanciering om het voor de leveranciers mogelijk te maken het sociaal tarief toe te kennen aan deze BVT-klanten. Deze aanvullende prefinanciering wordt vandaag geraamd op ongeveer M€ 550, rekening houdend met onze kostenraming (M€ 1.652) en de betaalde en voorziene voorschotten (M€ 674 + M€ 428 = M€ 1.102). De behoefte aan financiering is toegenomen ten opzichte van het vorige verslag omwille van een hoger niveau dan voorzien van de elektriciteits- en gasnoteringen van toepassing in het 4de trimester 2022.

///

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. voorzitter van het directiecomité

¹¹ [Koninklijk besluit van 18 september 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan](#)